20

Ramazan Günlüğü

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1447/2026

Tanıtım Şeması

Ayet

"Yeryüzünde bulunanların çoğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan saptırırlar. Onlar zandan başka bir şeye tâbi olmaz, yalandan başka söz de söylemezler."

(En'âm suresi, 116. ayet.)

Hadis

"Zandan sakının! Zira zan, yalanın ta kendisidir. Birbirinizin sözlerine kulak kabartmayın. Birbirinizin özel hâllerini araştırmayın. Birbirinizle üstünlük yarışı içine girmeyin. Birbirinize haset etmeyin. Birbirinize kin beslemeyin. Birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları! Kardeş olun!"

(Müslim, Birr, 28.)

Ramazan Sözlüğü

Dua:

"Çağırmak, davet etmek, seslenmek, dilemek ve yardım isteğinde bulunmak" gibi anlamlara gelir. Yüce Allah'a ibadet ve yakarma amacıyla okunan dinî metinlere de dua denir. Dua, ibadetlerin özü olup temelinde kulun, Rabb'i olan Yüce Allah ile iletişime geçmesi vardır. Müslümanlar hayır, güzellik ve iyilik namına ne isterlerse Yüce Allah'tan isterler. Kötülüklerden, bela ve felaketlerden yine O'na sığınarak O'ndan yardım dilerler.

Mukabele
20. Cüz

Dua

"Allah'ım! Faydasız ilimden, ürpermeyen gönülden, doyma bilmeyen nefisten ve kabul olunmayan duadan sana sığınırım."

(Müslim, Zikir, 73.)

Mani

Kulak ver dinle bizleri
Methedelim camileri
Bil ki Süleymaniye'dir
Teravihlerin en güzel yeri

Şehirler ve Mekânlar

Elhamra Sarayı

Endülüs Emevileri tarafından İspanya'da 888 yılında yapılmaya başlanmıştır. 1238 yılında eski yapılar genişletilerek yenilenmiştir. 1492'de İspanyolların eline geçmiştir. Endülüs mimarisi kadar bütün İslam sanatı için de büyük bir gurur kaynağı teşkil eden Elhamra Sarayı, Beni Ahmer Devleti'nin başşehri olan Gırnata'da (günümüzde Granada) bulunmaktadır. "Kızıl" anlamına gelen el-hamrâ sıfatıyla tanımlanması, inşaatta kullanılan kil harcın kızıla çalan renginden dolayıdır. Tarih boyunca çeşitli tahribata maruz kalmasına ve bazı bölümlerinin yok olmasına rağmen dünya çapında bir şöhrete sahiptir. Bugün de ihtişamından hiçbir şey kaybetmeksizin geçmişe ışık tutan bu bina, ayakta kalabilen eski İslam saraylarının en görkemlisidir.

Esma-i Hüsna

El-Alîm

"Her şeyi hakkıyla bilen"
Gizli açık ne varsa
Ezel ebed ne olsa
Her şeyi bilen odur
El-Alîm ne de olsa

Mustafa YILMAZ

Sofra Adabı

- Yolculuk esnasında şoföre müdahale etmemeliyiz.
- Diğer yolcuları rahatsız edecek şekilde oturmamalıyız.
- Yanımızdaki kişilerle veya telefonda yüksek sesle konuşmamalıyız.
- Kötü kokulara sebebiyet verecek yiyecek ve içeceklerle başkalarını rahatsız etmemeliyiz.

Sahabe Hayatları

Hz. Ammar b. Yasir

Hz. Ammar'ın babası Hz. Yasir, annesi Hz. Sümeyye'dir. Ammar b. Yasir ve ailesi ilk Müslümanlardandır.

Yasir ailesi, Mekke'de müşriklerin işkencelerine uğradılar. Ancak imanları sebebiyle başlarına gelen bu sıkıntılara sabrettiler. Hz. Ammar'ın anne ve babası bu işkenceler neticesinde şehit edildiler. Annesi Hz. Sümeyye, İslam'ın ilk şehidi oldu.

Hz. Ammar, hicretten sonra yapılan Mescid-i Nebi'nin inşasında çok çalıştı. Hz. Peygamber'in bulunduğu bütün savaşlara katıldı. Hz. Ebu Bekir Dönemi'nde yapılan Yemâme Savaşı'nda dağılmak üzere olan İslam ordusunu yeniden toparladı. Hz. Ömer Dönemi'nde Kûfe'ye vali olarak gönderildi.

Hz. Ammar, Hz. Peygamber'den altmış iki hadis rivayet etmiştir. Sade bir hayat yaşamıştır. Hiçbir namazını kazaya bırakmadığı rivayet edilir. İslam tarihinde evinin bir bölümünü mescit olarak ayıran ilk şahıs odur.

657 yılında doksan üç yaşında şehit olmuştur.

Bir Nasihat

Allah'ı (c.c.) ve Hz. Peygamber'i her şeyden daha çok sev. Kur'an ve sünnetten ayrılma.

Günün Sorusu

Teravih namazı kaç rekâttır?

Teravih namazı, genellikle yirmi rekât olarak kılınır.

Bilmece

Takarım beşi bir yerdeyi
Günümün gerdanına
Aralarım perdeyi
Şeytanın inadına

Beş Vakit Namaz

Sure

İbrâhîm Suresi

Mekke Dönemi'nde inmiştir ve 52 ayettir. Adını, 35-41. ayetlerde ismine ve dualarına yer verilen Hz. İbrahim'den alır. Mekke müşriklerinin Hz. Peygamber'e ve ona inananlara karşı baskılarının yoğunlaştığı bir dönemde, hicrete yakın günlerde inmiştir. Surenin iniş amacı, Hz. Peygamber'in davetini reddeden ve ona karşı düşmanlıklarını artırarak sürdüren kâfirleri sert bir biçimde uyarmaktır. Konusu ise tevhit, vahiy ve peygamberlikle ilgili temel iman meseleleridir. Hak dini yayma uğrunda peygamberlerin katlandığı sıkıntılara dair bilgilerin de yer aldığı surede Hz. İbrahim'in, son derece veciz dua cümleleri yer alır. 41. ayette zikredilen "Rabb'imiz! Hesapların görüleceği günde beni, ana babamı ve bütün müminleri bağışla." şeklindeki duası, "Rabbena duası" olarak bütün Müslümanlarca en çok sevilen ve tekrar edilen dualardan biri olmuştur.

Şiir

İman

Doğruluk sendedir, fazilet sende;
Aranan en büyük hakikat sende,
Sensiz ne ilm olur, ne ahlak olur!

Görmeyen yüzünün tecellisini,
Bulamaz yaşamak tesellisini,
Istırap çekmeğe müstahak olur!

Tutuşup şevk ile ta can evinden,
Geçenler bu kutsi aşk alevinden,
Yıkanır hadesten pirüpak olur!

O gün ki, hüsnünü gözler fark eder,
Rahmetin her şeyi nura gark eder,
Ruhlarda bir ulvi infilak olur!

Toplanır yolunda bütün gönüller,
Kan sızan izlerden açılır güller,
Ne hased, ne garez, ne nifak olur!

Orhan Seyfi Orhon

Ramazan Güzellemeleri

Ramazan medeniyeti... Rahmet medeniyeti... Zaman bilinci dualar, niyazlar, mukabeleler, kurulan sofralar, verilen sadakalar, bütün bunlar bu medeniyetin insani yönüne delalet ediyor.

Bilal Kemikli
(Ramazan Güzellemeleri, Sufi Kitap Yayınları, İstanbul, 2021, s. 51.)

Metin

Ramazanın tadını alan bir Müslüman bütün bir sene boyunca hasretle o mübarek ayı bekler. Buradaki hikmet sadece aç kalmaktan ibaret değildir! Aslında bizler farkına varmadan, üç aylar ve ramazan ayı boyunca bir dizi olağanüstü, değişik bilinç hâli yaşarız. Bu süreç o kadar tesirlidir ki, sene içerisinde bir evvelki ramazanın hâllerini kısmen yaşasak da, hep bir sonraki "uçuş"un özlemini duyarız.

Ramazanın son on gününe yaklaştığımızda bu heyecan doruk noktasına çıkar çünkü ramazanın son on gününde bin aydan daha hayırlı olan Kadir Gecesi gizlidir. Gönlü saran o tarifsiz heyecan, bereketli geceler, toplu hâlde kılınan namazlar, tüm insanlık için yapılan dualar, alınan hayati kararlar (...)

Mustafa Merter
(Dokuz Yüz Katlı İnsan, Kaknüs Yayınları, 19. Baskı, İstanbul, 2012, s. 274-276.)

Dünyada Ramazan

Birleşik Arap Emirlikleri

Körfezdeki pek çok ülkede olduğu gibi Birleşik Arap Emirlikleri'nde de bir gelenek olarak ramazandan önceki ay olan şaban ayının 15'inde "haq al laila" kutlaması yapılır. Bu günde çocuklar mahallelerinde dolaşıp parlak kıyafetlerle "kharyta" olarak bilinen bez çantalarda tatlı ve fındık toplar. Tatlı ve fındıklarını toplarken geleneksel şarkılar söyleyen çocukların sesleri sokaklarda yankılanır.